

Підходи до визначення механізму управління конкурентоспроможністю банку

Олеся Володимирівна Мірошниченко

К.е.н., старший викладач кафедри банківської справи
ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ» (м. Суми)

Виходячи з базових положень теорії менеджменту та системного аналізу механізм управління конкурентоспроможністю банку пропонуємо визначати як сукупність елементів, взаємодія яких повинна забезпечити вплив на фактори конкурентоспроможності банку, і спрямована на забезпечення створення і підтримки стійких конкурентних переваг банку, розвиток ключових компетенцій для довгострокового функціонування банку у невизначеному середовищі.

Відповідно до системного підходу механізм управління конкурентоспроможністю банку (M_C) можна визначити:

$$M_C = \{G, F, M, R\}, \quad (1)$$

де G – цілі управління конкурентоспроможністю банку та критерії їх досягнення, що узгоджені та не суперечать один одному;

F – керовані параметри, управління якими спрямовано на створення та розвиток конкурентних переваг банку;

M – методи впливу суб'єктів управління конкурентоспроможністю банку на керовані параметри, що ідентифікуються з основними функціями управління: плануванням, аналізом, регулюванням і контролем;

R – ресурси управління, включаючи спроможність менеджменту банку ефективно їх використовувати та формувати відповідне організаційне забезпечення, для створення і розвитку конкурентних переваг банку.

Керованими параметрами є фактори конкурентоспроможності, управління якими спрямовано на формування, підтримку та розвиток конкурентних переваг банку. Слід підкреслити, що об'єктом управління

конкурентоспроможністю банку є тільки внутрішні фактори, вплив на які забезпечує формування та реалізацію конкурентних переваг банку. Зовнішні фактори не можуть розглядатися в якості об'єкту управління, оскільки вплив на них банку неможливий або суттєво обмежений.

Склад необхідних ресурсів для формування механізму управління конкурентоспроможністю банку пропонуємо визначати як сукупність матеріальних, нематеріальних, трудових, фінансових, інформаційних ресурсів, включаючи спроможність менеджменту банку ефективно їх використовувати та формувати відповідне організаційне забезпечення, для створення і підтримки стійких конкурентних переваг банку.

Системний підхід досліджує функції управління як такі, що не залежать одна від одної, в процесному підході до управління функції управління розглядаються як пов'язані. Тому пропонуємо визначати механізм управління конкурентоспроможністю банку (M_P) так:

$$\dot{I}_P = \{M_G, M_D, M_R, M_K\}, \quad (2)$$

де M_G – механізм управління цілями – процес визначення та коригування цільових параметрів, що забезпечують досягнення бажаного рівня конкурентоспроможності банку;

M_D – механізм діагностики – процес дослідження конкурентоспроможності банку і оцінки її чутливості до зміни факторів зовнішнього та внутрішнього середовища та управлінських впливів;

M_R – механізм прийняття рішень – управлінський вплив для досягнення визначених цільових параметрів;

M_K – механізм контролю, що забезпечує нагляд і перевірку відповідності досягнутого рівня конкурентоспроможності банку кількісним стандартам контролю та своєчасне внесення необхідних змін.

Таким чином, визначення складових механізму управління конкурентоспроможністю банку здійснено інтегровано: за системним та за процесним підходом.